

Schone en gezonde stad

GroenLinks werkt aan een stad met schone lucht, zonder geluidshinder en zonder zwerfafval, voor iedereen. Een schone stad is een gezonde stad. Vervuiling brengt gezondheidsrisico's met zich mee en zorgt voor vroegtijdige sterfgevallen. Vooral kwetsbare groepen worden hier de dupe van.

De luchtkwaliteit in Utrecht moet beter. Dat is voor iedereen gezonder, en met name belangrijk voor inwoners met een kwetsbare gezondheid. Daarom heeft GroenLinks zich de afgelopen jaren ingezet voor de milieuzone in Utrecht. We gaan deze uitbreiden en maken de stad autoluw, om uiterlijk in 2030 te voldoen aan de luchtkwaliteitsnormen van de Wereldgezondheidsorganisatie.

GroenLinks heeft ook hard gewerkt aan het verminderen van geluidshinder, wat na luchtvervuiling de grootste milieugerelateerde gezondheidsproblemen veroorzaakt. Toch zijn er nog veel inwoners die overlast ervaren, vooral van geluid. We helpen hen, door in te grijpen op plekken waar het geluidsniveau boven de 50 decibel komt. Deze norm is 5 decibel ambitieuzer dan de landelijke norm. We geven bij de aanpak van geluidshinder voorrang aan buurten met een lagere sociaaleconomische status. Door te werken aan een schone stad verkleinen we zo ook de sociale verschillen in Utrecht.

We verbeteren de luchtkwaliteit

- Het verkeer is een van de grootste veroorzakers van luchtvervuiling. Milieuzones, waar je niet in mag met een oude dieselauto of -vrachtwagen, zijn een goede manier om de luchtkwaliteit te verbeteren. We vergroten de **milieuzone** in Utrecht en stellen strengere eisen aan voertuigen.
- We zetten ons in voor een **autoluwe stad** met autovrije gebieden. Dat is beter voor de luchtkwaliteit, vermindert geluids- en stankoverlast en schept ruimte voor groen. Zodat iedereen door een schone stad kan lopen en fietsen.
- We geven veel ruimte aan **voetgangers, fietsers en openbaar vervoer**. Lees hierover meer in het hoofdstuk Voorrang voor fietsers en voetgangers.
- Het transport voor het bevoorraden binnen de stad veroorzaakt veel luchtvervuiling. Dat pakken we aan met **strengere uitstooteisen** voor deze stadslogistiek, die uiterlijk in 2025 emissievrij moet zijn.
- Het afsteken van vuurwerk veroorzaakt ongelukken, luchtvervuiling en geluidsoverlast. Het afsteken van **consumentenvuurwerk verbieden** we daarom in Utrecht, ten behoeve van de gezondheid van mensen én dieren. In plaats daarvan organiseert de gemeente jaarlijks één centrale vuurwerkshow.
- Houtstook voor verwarming van huizen is een van de grootste veroorzakers van fijnstof. In nieuwbouwwijken plaatsen we geen houtkachels meer. In bestaande wijken hebben **houtstookvrije wijken** tot doel en stimuleren we inwoners om hun rookkanaal en houtkachel te verwijderen.

- We zorgen voor meer bekendheid van de **stookwijzer**, die aangeeft wanneer de weersomstandigheden ongeschikt zijn om te stoken. En we willen op die momenten een stookverbod instellen.

We verminderen geluids- en lichthinder

- Geluidshinder wordt voor een groot deel veroorzaakt door verkeer. Op plekken waar het geluid boven 50 decibel uitkomt, nemen we maatregelen zoals het **verlagen van de snelheid** en het vervangen van het wegdek. De planning hiervan stemmen we af met de benodigde aanpassingen voor bijvoorbeeld de energietransitie en digitalisering, zodat de straat maar een keer open hoeft.
- Elke inwoner van Utrecht moet op loopafstand toegang hebben tot een **stille plek** in de stad. We wijzen deze plekken aan en stemmen de geluidsnormen in de omgeving erop af.
- De natuur kan veel hinder ervaren van verlichting. Op veel plekken in Utrecht waar dieren langstrekken of leven passen we al **diervriendelijke verlichting** toe. We gaan dit doen in meer gebieden. We zorgen dat de verlichting reageert op aanwezigheid van mensen, voor een veilig gevoel.
- Veel Utrechters hebben last van **onnodige lichtreclame**. We gaan daarover in gesprek met winkeliers en maken afspraken over de tijdstippen waarop lichtreclames aan mogen staan. We stellen grenzen aan de toegestane hoeveelheid licht in een gebied.